

Raport
Zespołu Oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 18 i 19 grudnia 2010 r.
w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia
dotyczącej oceny jakości kształcenia na kierunku *ekonomia*

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie przeprowadził Zespół Oceniający Państwowej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- prof. dr hab. Łucja Tomaszewicz – Przewodnicząca Zespołu, członek PKA
- dr hab. Józef Rogowski – członek PKA
- dr hab. Barbara Polszakiewicz – ekspert PKA,
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA
- Marta Gruszczyńska – ekspert PKA, przedstawiciel Parlamentu Studentów RP.

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Wizytacja w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie na kierunku *ekonomia* odbyła się po raz drugi. W roku 2005 Uczelnia otrzymała na tym kierunku ocenę pozytywną.

Członkowie Zespołu poprzedzili wizytację zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez Władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z Władzami Uczelni prowadzącej oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez Władze Uczelni, otrzymał od Władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitację i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, a także przeanalizował wylosowane prace dyplomowe.

Raport został opracowany na podstawie przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni oraz jej pracownikami

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie jest publiczną, autonomiczną uczelnią, działającą na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164

poz. 1365, z późn. zm.) oraz Statutu Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie uchwalonego na posiedzeniu w dniu 19 kwietnia 2006 r. (wraz ze zmianami uchwalonymi w latach 2006, 2007 i 2009).

Nową misję Uczelni (poprzednia uchwalona była i opublikowana w 1996 roku) przyjął Senat SGH 26.11.2006 roku.

W misji znalazły się określenia podstawowych wartości, jakim służyć ma Uczelnia oraz wskazanie za pomocą jakich sfer działania zostaną one wypełnione. W misji SGH podkreśla się, że „W nauczaniu i wychowaniu Szkoła dąży do przekazywania najnowszej wiedzy, umiejętności rzetelnej pracy oraz odpowiedzialności wobec społeczeństwa, a w badaniach naukowych kieruje się szacunkiem dla prawdy oraz pożytkiem społecznym. Uczelnia kształci i prowadzi badania w zakresie ekonomii oraz nauk o zarządzaniu, korzystając z dorobku innych nauk społecznych” (Raport Samooceny, s. 4).

W misji Szkoły zwraca się uwagę na współtworzenie jej wizerunku, nie tylko przez członków szeroko rozumianej społeczności akademickiej (nauczyciele akademicki, studenci, pracownicy administracyjni), ale także przez przedstawicieli środowisk związanych ze Szkołą. Promują oni dorobek Szkoły oraz wspólnie realizują jej posłannictwo.

Misja znalazła odzwierciedlenie w działaniach Szkoły a także w jej strategii.

I. Najważniejsze wyznaczniki wynikają z nadawania kształceniu i badaniom wymiaru europejskiego:

- internacjonalizacja studiów (trzy poziomowy system kształcenia, porównywalność programów, etc.),
- intensyfikacja współpracy instytucjonalnej i zwiększenie mobilności pracowników i studentów w wymiarze europejskim (przynajmniej ¼ ogółu studentów określonego poziomu studiów),
- prowadzenie co najmniej dwóch kierunków studiów w językach obcych.

II. Podniesienie poziomu kształcenia poprzez:

- wysokie kryteria naboru kandydatów,
- wspomnianą już porównywalność programów kształcenia z wiodącymi uczelniami europejskimi,
- wzmocnienie studiów na poziomie magisterskim i doktorskim,
- kształcenie studentów ze szczególnym przygotowaniem ich do pracy zawodowej - włączenie praktyków do prowadzenia zajęć i praktyk do programów studiów,
- umocnienie pozycji Uczelni poprzez współpracę z instytucjami otoczenia,
- wdrożenie systemu zarządzania jakością w całej Uczelni.

Misja Uczelni i jej cele strategiczne wyraźnie wskazują na znaczenie, jakie Uczelnia przywiązuje do jakości kształcenia i wymiaru europejskiego swojej oferty dydaktycznej. To jakość kształcenia i jej wymiar europejski ma przyciągnąć najbardziej wartościową młodzież. I tak się dzieje. Utrwała to wysoką pozycję Uczelni na rynku edukacyjnym.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Zgodnie z § 43 Statutu najwyższym organem kolegialnym Uczelni jest Senat, zaś najwyższym organem jednoosobowym – zgodnie z § 55 ust. 2 Statutu – jest Rektor.

Senat aktualnie dopełnił swoich obowiązków wynikających z art. 169 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy i podjął w dniu 27 maja 2009 r. Uchwałę nr 133 w sprawie Zasad przyjęć kandydatów na studia w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie na rok akademicki 2010/2011. Na rok akademicki 2011/2012 podjęto odpowiednio Uchwałę nr 281 w dniu 28 kwietnia 2010 r. W uchwałach tych określono szczegółowe zasady przyjęć na studia, łącznie z zasadami przyjęć na studia obcokrajowców. Uchwały umieszczane są w informatorze dla kandydatów na studia wyższe oraz na stronach internetowych.

Senat powołał również – zgodnie z § 124 ust. 1 Statutu – Uchwałę nr 39 z dnia 15 października 2008 r. Komisję Dyscyplinarną do spraw studentów na kadencję 2008 – 2012, a także Uchwałę nr 40 – Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną do spraw studentów.

Senat wypełnił również swoje obowiązki określone w art. 130 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy i podjął w dniu 23 września 2009 r. tj. z początkiem roku akademickiego 2009/2010 Uchwałę nr 175 w sprawie zasad rozliczania z wykonania pensum dydaktycznego. Wymiar pensum dydaktycznego został określony w sposób **zgodny** z art. 130 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Senat wypełnił obowiązki wynikające z art. 62 ust. 1 pkt. 5 ustawy i zatwierdził w dniu 20 października 2010 r. roczne sprawozdanie Rektora z działalności Uczelni za rok akademicki 2009/2010.

Senat zatwierdził również – zgodnie § 46 ust. 2 pkt. 11 - plany studiów i programy nauczania dla prowadzonych w Uczelni kierunków studiów (w tym dla ocenianego kierunku *ekonomia*).

Senat powołał również – zgodnie z § 107 ust. 1 Statutu Uczelni - Komisję Rekrutacyjną oraz Uczelnianą Odwoławczą Komisję Rekrutacyjną na studia pierwszego i drugiego stopnia na rok akademicki 2011/2012.

Rektor Uczelni oraz Dziekani Kolegiów zostali powołani do pełnienia swoich funkcji zgodnie z zapisami statutowymi, spełnione zostały również warunki określone w art. 72 ust. 2 oraz 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z którymi osoby reprezentujące organy jednoosobowe zatrudnione są Uczelni jako **podstawowym miejscu pracy**.

Analiza przedstawionej dokumentacji wykazała, iż Rektor wypełnił swoje obowiązki wynikające z art. 35 ust. 1. ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i Statutu, m. in. z przekazując w dniu tj. 20 października 2009 r. Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego roczne sprawozdanie z działalności Uczelni za rok akademicki 2009/2010 wraz z informacją dotyczącą minimum kadrowego i Uchwałą Senatu w powyższej sprawie.

Analiza dokumentacji wykazała, iż zakres wydawanych przez Rektora zarządzeń jest zgodny z jego ustawowymi oraz statutowymi kompetencjami.

Regulamin Studiów nie budzi zastrzeżeń, do uchwały Senatu została dołączona uchwała odpowiedniego organu samorządu studenckiego.

Regulamin ustalania wielkości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej został wprowadzony w porozumieniu z organem Samorządu studenckiego, do dokumentu załączono uchwałę odpowiedniego organu Samorządu.

Umowa student – uczelnia nie zawiera klauzul niedozwolonych.

Załącznik nr 2 do rozporządzenia Rektora nr 35 – Tabela opłat – nie budzi zastrzeżeń.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów Uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

SGH w Warszawie ma strukturę bezwydziałową. Kierunek studiów *ekonomia* na poziomie I i II stopnia jest więc prowadzony przez Uczelnię. Natomiast jednostkami Uczelni odpowiedzialnymi za prowadzenie studiów podyplomowych i III stopnia oraz badań naukowych są kolegia. W ten sposób badania naukowe związane z danym kierunkiem studiów może prowadzić kilka kolegiów. Na SGH jest powołanych 5 kolegiów:

- Analiz Ekonomicznych;
- Ekonomiczno-Społeczne;
- Gospodarki Światowej;
- Nauk o Przedsiębiorstwie;
- Zarządzania i Finansów.

Każde kolegium ma strukturę katedralno-instytutową. Przy mocno zindywidualizowanym toku studiów na I i II stopniu na kierunku *ekonomia* oraz prowadzeniu badań naukowych i studiów podyplomowych oraz studiów III stopnia przez kolegia, tego typu strukturę organizacyjną należy ocenić jako zgodną z przyjętym systemem kształcenia i prowadzenia badań naukowych. Sprzyja ona rozwijaniu kształcenia i prowadzenie badań.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

W tabeli poniżej przedstawiona jest liczba studentów SGH na dzień wizytacji.

Tabela nr 1. Liczba studentów Uczelni i ocenianej jednostki

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	Jednostki
Studia stacjonarne	6701	-	210	-
Studia niestacjonarne	3091	-	1106	-
Razem	9792	-	1316	-

Źródło: Raport Samooceny oraz dokumentacja otrzymana podczas wizytacji.

Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych (68,4%) nie jest mniejsza od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Uczelnia prowadzi kształcenie na następujących kierunkach studiów: *ekonomia, europeistyka, finanse i rachunkowość, gospodarka przestrzenna, gospodarka i administracja publiczna, metody ilościowe w ekonomii i systemy informacyjne, międzynarodowe stosunki*

gospodarcze, stosunki międzynarodowe oraz zarządzanie oraz na makrokierunku International Business,

Kształcenie na ocenianym kierunku realizowane jest w ramach wszystkich 5 kolegiów, tj. Zarządzania i Finansów, Nauk o Przedsiębiorstwie, Gospodarki Światowej, Analiz Ekonomicznych oraz Ekonomiczno-Społecznego.

Państwowa Komisja Akredytacyjna w roku 2010 pozytywnie oceniła (po raz drugi) jakość kształcenia na kierunku *zarządzanie* oraz wyróżniającą na kierunku *finanse i rachunkowość* (pierwsza wizytacja). Ocenę wyróżniającą Uczelnia otrzymała również w roku 2007 na kierunku *metody ilościowe w ekonomii i systemy informacyjne*.

Kolegium Zarządzania i Finansów oraz Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii oraz nauk o zarządzaniu.

Kolegium Gospodarki Światowej - stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii oraz doktora nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu.

Natomiast Kolegium Analiz Ekonomicznych oraz Kolegium Ekonomiczno-Społeczne - stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2. Liczba studentów kierunku *ekonomia*

Poziom studiów	Rok Studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	53	6	59
	II	46	12	58
	III	60	1	61
II stopnia	I	81	70	151
	II	39	61	100
Razem		279	150	429

Źródło: Raport Samooceny oraz dokumentacja otrzymana podczas wizytacji.

Studenci ocenianego kierunku stanowią 4,4% ogólnej liczby studentów, co oznacza, że kierunek ten nie należy do wiodących kierunków Uczelni. Studenci studentów studiów stacjonarnych stanowią 65% ogólnej liczby studentów tego kierunku. Perspektywy rozwojowe kierunku będą w znacznym stopniu związane z kształtowaniem się popytu edukacyjnego w zakresie studiów wyższych, głównie wynikającego z uwarunkowań demograficznych.

Wnioski

Misja Uczelni i jej cele strategiczne wyraźnie wskazują na znaczenie, jakie Uczelnia przywiązuje do jakości kształcenia. Oceniany kierunek ze względu na liczbę studentów nie należy do kierunków wiodących w Uczelni. Struktura organizacyjna Uczelni i podział kompetencji między Uczelnią a kolegiami są właściwe dla organizacji kształcenia oraz prowadzenia badań naukowych. Organy Uczelni działają zgodnie ze swoimi kompetencjami ustawowymi.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

1.1. Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia.

- pierwszy stopień studiów stacjonarnych i niestacjonarnych

Deklarowane kompetencje absolwenta studiów pierwszego stopnia określone zostały jako konsekwencja realizowanego programu studiów. Wyrażone zostało przekonanie, że umożliwiają mu one podjęcie nie tylko drugiego stopnia studiów, ale także pracy zawodowej na stanowisku specjalisty-analityka w przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych różnych branż czy w instytucjach doradczych oraz przygotowują do prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek. Absolwent studiów I stopnia potrafi posługiwać się podstawowymi metodami pozyskiwania i przetwarzania danych właściwymi dla studiowanego kierunku, podejmować decyzje i organizować pracę w zespole.

Umie praktycznie stosować wiedzę do rozwiązywania prostych problemów mikroekonomicznych i makroekonomicznych oraz do wyrobienia sobie opinii na temat problemów gospodarczych i społecznych. Potrafi interpretować dane ekonomiczne i samodzielnie się dokształcać.

Biegle posługuje się dwoma językami obcymi, jeśli jest absolwentem studiów stacjonarnych lub jednym, jeśli jest absolwentem studiów niestacjonarnych. Absolwent posiada zatem sylwetkę o kwalifikacjach w wysokim stopniu zbieżnych z tymi, które przewidują standardy kształcenia.

Wprawdzie w powstawaniu programów studiów nie biorą bezpośrednio udziału pracodawcy, jednak kontakty SGH z praktyką gospodarczą są dość rozbudowane i realizowane głównie w ramach działalności Biura ds. Absolwentów.

Wiedza studentów jest weryfikowana w ramach ustalonego systemu zaliczania i egzaminowania.

- studia drugiego stopnia, stacjonarne i niestacjonarne

Zakłada się, że absolwent jest przygotowany, do podjęcia studiów trzeciego stopnia a także do podejmowania pracy zawodowej na stanowiskach kierowniczych lub wykwalifikowanych specjalistów oraz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek. Absolwent posiada zaawansowaną wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie studiowanego kierunku. Potrafi posługiwać się różnymi technikami pozyskiwania danych i metodami ich analizy właściwymi dla studiowanego kierunku studiów, umie zaplanować i zrealizować zadanie badawcze lub ekspertyzę, dostrzec nowy problem badawczy lub zawodowy i poddać go profesjonalnej analizie, samodzielnie ukierunkować swoje dalsze kształcenie. Zna mikroekonomię i makroekonomię na poziomie zaawansowanym, podobnie jak metody ilościowe w ekonomii. Absolwent wykazuje rozeznanie w najnowszych publikacjach z zakresu ekonomii. Potrafi krytycznie analizować, oceniać i interpretować zjawiska gospodarcze i społeczne, integrując wiedzę z różnych działów ekonomii. Posiada umiejętność komunikowania się ze specjalistami w swojej dziedzinie oraz podejmować decyzje kierownicze. Biegle posługuje się przynajmniej jednym językiem obcym na poziomie B2/C1.

Określoną przez SGH sylwetkę absolwenta studiów drugiego stopnia charakteryzują zatem wiedza i umiejętności w pełni wyczerpujące wymagania standardów kształcenia. Wprowadzając dwustopniowy system studiów, system punktów kredytowych ECTS i zwracając uwagę na kompetencje społeczne absolwenta, SGH efektywnie włączyła się w proces wdrażania Deklaracji Bolońskiej w szkolnictwie wyższym.

1.2. Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

- pierwszy stopień studiów stacjonarnych i niestacjonarnych

Zasady przyjęć kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne zatwierdzone zostały wspomnianą już Uchwałą nr 133 Senatu SGH z dnia 27 maja 2009 r. Wynika z nich, że prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia w SGH mają osoby legitymujące się odpowiednio:

- świadectwem dojrzałości uzyskanym w ramach nowej lub starej matury;
- maturą międzynarodową;
- dyplomem EB (European Baccalaureate) wydanym przez Szkoły Europejskie;
- lub świadectwem dojrzałości uzyskanym za granicą.

Warunkiem uzyskania statusu kandydata jest:

- wypełnienie elektronicznego formularza zgłoszeniowego,
 - wniesienie bezzwrotnej opłaty rekrutacyjnej.
- Podstawą kwalifikacji jest konkurs świadectw dojrzałości.

W przypadku nowej matury podstawą kwalifikacji na studia są wyniki części pisemnej egzaminów maturalnych z następujących przedmiotów:

a) zdawanych na poziomie rozszerzonym:

- matematyka lub fizyka,
- geografia lub historia lub wiedza o społeczeństwie,
- język obcy (spośród: angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski, włoski).

b) zdawanego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym drugiego języka obcego spośród wyżej wymienionych.

Wyniki egzaminu maturalnego z powyższych przedmiotów wyrażone w procentach przelicza się na punkty kwalifikacyjne wg proporcji 1:1, z wyjątkiem egzaminu z drugiego języka obcego, gdzie za każdy punkt procentowy kandydat otrzymuje 1/3 punktu kwalifikacyjnego.

W przypadku starej matury podstawą kwalifikacji jest suma ocen uzyskanych w części ustnej lub pisemnej egzaminu dojrzałości z trzech przedmiotów wymienionych wyżej i 1/3 najwyższej oceny z drugiego języka obcego. Powyższą sumę ocen przelicza się na punkty kwalifikacyjne mnożąc ją przez 16 i 2/3.

Na podstawie sumy punktów kwalifikacyjnych właściwa komisja rekrutacyjna sporządza listy rankingowe na studia. Na listy rankingowe są zakwalifikowani wszyscy kandydaci, którzy uzyskają taką samą liczbę punktów jak zakwalifikowany kandydat zajmujący ostatnie miejsce na listach rankingowych w ramach ustalonego przez Senat limitu miejsc.

Jak wynika z powyższego zasady rekrutacji na studia w SGH oznaczają postawienie stosunkowo wysokich, w porównaniu z innymi uczelniami, wymagań kandydatom, szczególnie jeśli chodzi o znajomość języków obcych.

Pierwszy rok studiów jest dla wszystkich przyjętych rokiem wspólnym. Kierunek wybiera się przed końcem I roku studiów.

- studia drugiego stopnia, stacjonarne i niestacjonarne

Prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia mają kandydaci, którzy legitymują się dyplomem ukończenia co najmniej pierwszego stopnia studiów. Kandydaci na studia drugiego stopnia:

- stacjonarne,
- niestacjonarne prowadzone w trybie popołudniowym lub sobotnio-niedzielnym

będący absolwentami studiów pierwszego stopnia w SGH są przyjmowani w liczbie nie większej niż 1/3 limitu miejsc. Podstawą kwalifikacji jest tu średnia z pierwszych pięciu semestrów studiów licencjackich w SGH. Na podstawie tej średniej komisja rekrutacyjna sporządza listy rankingowe na studia.

Kandydaci, którzy przystąpili do postępowania kwalifikacyjnego przyjmowani są w liczbie nie większej niż 2/3 limitu miejsc. Podstawą kwalifikacji jest wynik ze sprawdzianu kwalifikacyjnego z wiedzy o gospodarce oraz ze znajomości wybranego przez kandydata języka obcego. Maksymalna możliwa do uzyskania liczba punktów kwalifikacyjnych ze sprawdzianu wynosi 100, w tym 80 z wiedzy o gospodarce i 20 z języka obcego.

Na studia przyjmowani są kandydaci, którzy uzyskali kolejno najwyższą liczbę punktów, ale nie mniej niż 40% maksymalnej ich liczby.

Stosowane w SGH zasady rekrutacji pozwalają na właściwą ocenę przygotowania kandydatów do rozpoczęcia studiów.

1.3. Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia. Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta zajęć do wyboru i stopień internacjonalizacji kształcenia.

Studia I stopnia

Ogólnie liczba godzin na studiach stacjonarnych I stopnia wynosi 2010, w tym języki obce 480 (20 ECTS), przedmioty do wyboru 330 (32 ECTS).

Szczegółowe porównanie treści standardów kształcenia na kierunku *ekonomia* z realizacją w SGH wskazuje na ich spełnianie na studiach licencjackich, zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, w ramach poszczególnych bloków przedmiotów oraz ogólnej liczby godzin zajęć. W przypadku studiów stacjonarnych ogólna liczba godzin przewidziana standardami wynosi bowiem nie mniej niż 1800, natomiast SGH realizuje godzin 2010. W bloku treści podstawowych szczególnie duże przekroczenie minimum programowego (o 135 godz.) ma miejsce w przypadku matematyki, która realizowana jest w zespole trzech przedmiotów: matematyka, algebra, analiza matematyczna. Tego rodzaju sytuacja jest dość niezwykła w

uczelniach ekonomicznych i ocenić ją należy jako bardzo korzystną. Podobnie wysoko należy ocenić aż czterokrotne przekroczenie godzinowego minimum przewidzianego dla języków obcych. W bloku treści kierunkowych brakuje jednak przedmiotu Analiza ekonomiczna, natomiast Ekonomia integracji europejskiej realizowana jest jako Integracja europejska lub zamiennie Nauka o państwie.

Program studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia realizowanych w trybie popołudniowym jest prawie identyczny jak dla studiów stacjonarnych. Różnice:

- na realizację przedmiotów do wyboru przewidziano 450 godz. i 44 ECTS (na studiach stacjonarnych 330 godz. i 32 ECTS);
- realizowany jest lektorat z jednego tylko języka;
- brak wychowania fizycznego.

Ogólna liczba godzin na tych studiach wynosi 1830 z liczbą punktów ECTS 180.

W przypadku studiów niestacjonarnych prowadzonych w trybie sobotnio-niedzielnym realizowanych jest ogółem 1144 godzin zajęć, podczas gdy standardowe minimum wynosi tu 1080. ***Przekroczony został jednak znacznie dopuszczalny dziesięcioprocentowy limit zajęć, które mogą być realizowane bez bezpośredniego uczestnictwa nauczycieli akademickich.*** Dopuszczalny limit wynosi tu bowiem 108 godz., podczas gdy w SGH realizuje się ich aż 264. Spełnione zostały inne wymagania w zakresie treści kształcenia określone w standardach kształcenia, a oferta zajęć do wyboru przekracza nieco przewidziany standardami wskaźnik.

Ponad 48,56% ogólnej liczby godzin na studiach stacjonarnych realizowanych jest w aktywnych formach typu ćwiczenia, konwersatoria, seminaria, laboratoria. ***W przypadku studiów niestacjonarnych udział tego rodzaju zajęć wynosi tylko 28,55%.*** Nie jest tu zatem spełniony wymóg co najmniej 40% udziału zajęć w aktywnych formach.

Do uzyskania deklarowanej wiedzy i umiejętności przez absolwenta studiów pierwszego stopnia przyczyniają się, oprócz pełnej realizacji standardów kształcenia przewidzianych dla kierunku *ekonomia*, z pewnością także w istotnym stopniu treści zawarte w blokach przedmiotów wyznaczających dwie specjalności: analizy makroekonomiczne oraz analizy mikroekonomiczne. Proponowane specjalności mieszczą się w kanonie właściwej dla tego kierunku wiedzy i obejmują następujące przedmioty:

a) specjalność analizy makroekonomiczne:

- barometry koniunktury,
- demografia,
- metody statystyczne,
- międzynarodowa konkurencyjność gospodarki,
- międzynarodowy system walutowy.

b) specjalność analizy mikroekonomiczne:

- metody statystyczne I,
- metody wyceny przedsiębiorstw,
- nauka o przedsiębiorstwie,
- ocena projektów inwestycyjnych,
- podstawy rachunku kosztów.

Specjalności tworzone są zatem za pomocą zestawów pięciu przedmiotów dobrze kształtujących ich profil programowy.

Istotne znaczenie posiada dość szeroka oferta wykładów do wyboru, która daje studentowi możliwości uzupełnienia programu studiów o wiedzę z zakresu interesujących go obszarów.

Sekwencja przedmiotów ujętych w programie studiów jest właściwa.

Poszczególne przedmioty zaliczane są w oparciu o tradycyjny egzamin, lub egzamin testowy. Sylabusy zawierają ponadto informację, jaki wpływ na ogólną ocenę z danego przedmiotu ma wynik egzaminu, zaliczenie ćwiczeń oraz inne składniki takie jak przykładowo referat.

W sylabusach podawana jest aktualna, dostępna w bibliotece literatura podstawowa oraz uzupełniająca.

Studia II stopnia

Zestawienie standardów kształcenia na kierunku *ekonomia* z realizacją wskazuje na ich spełnianie w SGH na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia. Standardy ogólną liczbę godzin określają tu bowiem jako nie mniej niż 800 dla studiów stacjonarnych oraz nie mniej niż 480 dla studiów niestacjonarnych. W SGH realizuje się ich odpowiednio 990 oraz 619.

Program dla studiów niestacjonarnych popołudniowych II stopnia jest identyczny z programem realizowanym na studiach stacjonarnych.

Poniżej standardowej liczby godzin realizowane są jednak na studiach niestacjonarnych takie przedmioty z grupy treści podstawowych jak: metody statystyczne (-9 godz.), ekonometria stosowana (-9 godz.), prawo gospodarcze (-9 godz.) oraz historia myśli ekonomicznej (-9 godz.). Przekroczona została ponadto liczba godzin zajęć, które mogą być realizowane bez udziału nauczyciela akademickiego.

Do osiągnięcia deklarowanej wiedzy i umiejętności przez absolwentów drugiego stopnia studiów na kierunku *ekonomia* w SGH przyczyniają się, oprócz pełnej realizacji standardów kształcenia, także treści zawarte w blokach przedmiotów wyznaczających trzy specjalności (do wyboru przez studenta): analizy makroekonomiczne, analizy mikroekonomiczne oraz ekonomia teoretyczna.

Następujące przedmioty tworzą poszczególne specjalności:

a) analizy makroekonomiczne:

- ekonomiczna teoria zmiany,
- modele równowagi ogólnej,
- polityka pieniężna,
- statystyka społeczna,
- teoria opodatkowania,

b) analizy mikroekonomiczne:

- ekonomia gałęziowa,
- międzynarodowe strategie kooperacji przedsiębiorstw,
- państwo a biznes,
- statystyka społeczna,
- struktura kapitału w przedsiębiorstwie,

c) ekonomia teoretyczna:

- analiza matematyczna II,
- ekonomia dobrobytu,
- ekonomia polityczna,
- statystyka społeczna,
- teoria wzrostu.

Specjalności tworzone są za pomocą zestawów pięciu przedmiotów, które wystarczająco dobrze kształtują profil wymienionych specjalności.

Program studiów obudowany został dość szeroką ofertą autorskich wykładów do wyboru.

Sekwencja przedmiotów ujętych w programie studiów jest właściwa.

Około 32% ogólnej liczby zajęć na studiach stacjonarnych drugiego stopnia realizowanych jest w aktywnych formach typu ćwiczenia, konwersatoria, seminaria, laboratoria. W przypadku studiów niestacjonarnych realizowanych w trybie sobotnio-niedzielnym udział tego rodzaju zajęć wynosi tylko 28,19%. **W obu przypadkach nie jest zatem spełniony wymóg co najmniej 40% udziału zajęć w aktywnych formach.**

Poszczególne przedmioty zaliczane są w oparciu o egzamin tradycyjny lub testowy.

1.4. Ocena systemu ECTS

Uczelnia spełnia wymagania dotyczące minimalnej sumy punktów ECTS zarówno dla studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych I stopnia. Liczba punktów w zasadzie odzwierciedla przewidywany nakład pracy niezbędny do zaliczenia danego przedmiotu, z jednym zastrzeżeniem. Blokowi przedmiotów do wyboru przypisano na studiach niestacjonarnych 44 punkty, podczas gdy na studiach stacjonarnych jedynie 32. Jest tak mimo, że liczba godzin na realizację tego bloku wynosi na studiach niestacjonarnych 240, podczas gdy na studiach stacjonarnych 330. Wydaje się, że jest to rezultat dość mechanicznego przydzielenia wykładom do wyboru na studiach niestacjonarnych większej liczby punktów ECTS, dla wyrównania ich ubytku spowodowanego brakiem w programie drugiego języka obcego oraz wychowania fizycznego. Spełniony został w ten sposób wymóg przewidzianej standardami sumy 180 punktów ECTS. (zob. Raport Samooceny, załącznik 5.2. s. 20) Przydzielenie większej liczby punktów ECTS blokowi przedmiotów do wyboru na studiach niestacjonarnych nie miałyby w takim przypadku żadnego związku z analizą efektów kształcenia.

Studia II stopnia

W odniesieniu do studiów II stopnia, Uczelnia spełnia wymagania dotyczące minimalnej sumy punktów ECTS zarówno dla studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Liczba punktów odzwierciedla przewidywany nakład pracy niezbędny do zaliczenia poszczególnych przedmiotów.

1.5. Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej.

Według opinii studentów wykładowcy są bardzo dobrzy. **Przekaz wiedzy jest jasny, a nastawienie wykładowców przyjazne**, co przekłada się na bezproblemowe relacje ze studentami. Studenci podkreślają wysokie kompetencje i umiejętności prowadzących. Prowadzący zajęcia są dostępni w wystarczającym stopniu, podczas pełnionych dyżurów oraz poza nimi. Wykładowcy podają swoje adresy poczty elektronicznej oraz numery telefonów. Wykładowcy udostępniają swoje materiały dydaktyczne na potrzeby studentów. Sylabusy są dostępne we wszelkich formach. W uczelni funkcjonuje „wirtualny dziekanat”, zapewniający

bieżący dostęp do informacji oraz stałą, internetową obsługę studenta. Dzięki niemu student ma dostęp do podstawowych informacji, związanych z tokiem studiów, płatnościami oraz zajęciami dydaktycznymi. System jest przejrzysty i łatwy w obsłudze.

Funkcjonowanie Dziekanatu zostało w opinii studentów ocenione zadowolająco. Jedyny problem widzą w godzinach otwarcia Dziekanatu i ich liczbie w okresie sesji. Liczba godzin pracy Dziekanatów w tym czasie nie jest wystarczająca.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Wiedza zdobyta przez studentów weryfikowana jest poprzez egzaminy, przeważnie w formie pisemnej. Rodzaj egzaminu (tradycyjny lub testowy) oraz składniki ogólnej oceny są podane w sylabusach poszczególnych przedmiotów. Prace egzaminacyjne przechowywane są przez poszczególnych egzaminatorów, z możliwością wglądu do nich przez studentów w godzinach dyżurów.

Analizowano m.in. następujące prace przejściowe.

Studia I stopnia:

- egzamin z polityki gospodarczej – egzamin pisemny w postaci odpowiedzi na ustalone pytania (przy każdym pytaniu podana informacja o punktacji). Razem pytań 7, w tym także w postaci zadania do rozwiązania;
- egzamin testowy z makroekonomii II – test wielokrotnego wyboru, obejmujący 20 zagadnień, plus jedno pytanie w formie opisowej;
- egzamin pisemny z mikroekonomii II w formie głównie zadań do rozwiązania (3 zadania na 5 zagadnień).

Forma egzaminów nieco zróżnicowana w zależności od prowadzącego zajęcia, np. inną formą egzaminu z makroekonomii była odpowiedź na 4 pytania nie mające charakteru zadań.

- rachunkowość – test plus zadania;
- egzamin ze statystyki – 4 zadania plus 3 tematy w formie testu, w innym wariancie 6 zadań do rozwiązania.

- Studia II stopnia. Przedstawiono szereg prac (wzorów) weryfikujących efekty uczenia się, głównie prace egzaminacyjne.

- ekonomia – test – 10 zagadnień z wyborem 4 punktów (a, b, c, d; ujemne punkty za niewłaściwą odpowiedź;
- ekonomia pracy – test jednokrotnego wyboru – 17 pytań z czterema wariantami wypowiedzi, plus 4 pytania, plus 2 zadania do rozwiązania. Dla każdego zbioru zagadnień egzaminacyjnych podana została punktacja. **Tak skonstruowane zagadnienia egzaminacyjne pozwalają w znacznym stopniu sprawdzić efekty pracy dydaktycznej nauczyciela akademickiego;**
- ekonometria stosowana – kolokwium zaliczeniowe- 8 pytań wymagających krótkiej odpowiedzi, sprawdzających wiedzę po odbytych zajęciach praktycznych;
- egzamin z ekonomii międzynarodowej – 10 pytań wymagających krótkiej opisowej odpowiedzi.

Forma zaliczenia danego przedmiotu była czasami zróżnicowana w zależności od wymagań stawianych przez prowadzącego.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Liczba skreślonych studentów studiów I stopnia ocenianego kierunku w ciągu minionego roku akademickiego było niewielka, zarówno w przypadku studiów stacjonarnych (7 osób), jak i niestacjonarnych (2 osoby).

Odsiew w wyniku skreślenia z listy studentów nastąpił z powodu:

- niewniesienia opłat,
- rezygnacji ze studiów,
- przekroczenia terminu zaliczenia przedmiotów objętych warunkowym wpisem na kolejny semestr,
- niezyskania zaliczenia w określonym terminie,
- niepodjęcia studiów w określonym terminie.

Odsiew studentów II stopnia wynosił (w przypadku zarówno studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych) 2 osoby. Można go zatem określić jako śladowy.

2.3. Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych.

Proces dyplomowania w SGH regulują odpowiednie zarządzenia:

- Obwieszczenie Rektora nr 2 z dnia 25 maja 2010 r. w sprawie tekstu jednolitego Regulaminu studiów;
- Zarządzenie Rektora SGH nr 13 z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie zasad składania, archiwizowania i udostępniania prac dyplomowych wraz z załącznikami;
- Obwieszczenie Rektora nr 4 z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie tekstu jednolitego zasad wystawiania dyplomu ukończenia studiów oraz suplementu do dyplomu.

Seminarium licencjackie trwa jeden semestr a promotorem może zostać pracownik naukowo-dydaktyczny ze stopniem naukowym doktora lub wyższym. Standard pracy dyplomowej w SGH określa, że praca dyplomowa jest pracą o charakterze diagnostycznym lub projektowym, opartą na badaniu rzeczywistości ekonomicznej lub społecznej o objętości nieprzekraczającej 50 stron. Propozycje tematyczne dla prac dyplomowych zgłoszone przez potencjalnych promotorów są udostępnione w informatorze studiów pierwszego i drugiego stopnia (załącznik 5.1. do Raportu samooceny).

Za zgodą Dziekana Studium Licencjackiego praca może być wykonana przez zespół studentów liczący nie więcej niż trzy osoby, z wyodrębnieniem autorstwa.

Po zaliczeniu wszystkich przedmiotów wchodzących w minimum programowe i punktowe (ECTS) dla danego kierunku oraz złożeniu pracy licencjackiej, pozytywnie ocenionej przez promotora i recenzenta (a także pozytywnie zweryfikowanej przez system antyplagiatu), student jest dopuszczony do obrony. Obrona pracy licencjackiej ma formę ustnego egzaminu składanego przed komisją w składzie: przewodniczący (dziekan lub osoba przez niego upoważniona), promotor i recenzent. Egzamin obejmuje dwa zasadnicze pytania

dotyczące odpowiednio tematyki pracy licencjackiej oraz tematyki wchodzącej w zakres minimum programowego danego kierunku.

Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów i oceny na dyplomie jest suma:

- 0,5 średniej ocen uzyskanych w ciągu całego toku studiów, obliczonej jako średnia ważona z wagami równymi punktom ECTS przydzielanym za poszczególne przedmioty,
- 0,3 ze średniej arytmetycznej oceny promotora i recenzenta pracy licencjackiej,
- 0,2 ze średniej arytmetycznej pozytywnych ocen otrzymanych na egzaminie licencjackim.

Ostateczny wynik studiów na dyplomie zostaje wyrównany do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

- 3,75 – dostateczny,
- powyżej 3,75 do 4,50 – dobry,
- powyżej 4,50 do 5,10 – bardzo dobry,
- powyżej 5,10 – celujący.

Przyznanie dyplomu z wyróżnieniem zarządza Prorektor ds. Dydaktyki i Studentów na wniosek komisji egzaminacyjnej. Może on zostać przyznany, jeśli spełnione są jednocześnie następujące warunki:

- studia zostały ukończone w planowanym terminie,
- średnia z ocen uzyskanych w ciągu całego toku studiów przekracza 5,0,
- praca licencjacka została oceniona na co najmniej 5,0,
- egzamin licencjacki został oceniony na co najmniej 5,0.

Od lutego 2009 roku w SGH dostępny jest dla studentów i promotorów *Standard pracy dyplomowej w Szkole Głównej Handlowej*. Określa on ogólne ramy, w których powinna być tworzona praca dyplomowa i które są ważne dla jakości prac o różnym charakterze: teoretycznych, empirycznych, monograficznych, projektowych lub eksperymentalnych.

Weryfikacja samodzielności przygotowania pracy: trzy strony pracy oznaczone przez system SOLAD poddane zostają procedurze weryfikacji.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

Prace licencjackie są w przeważającej większości na dobrym poziomie, także magisterskie na studiach stacjonarnych.

Uwagi Zespołu oceniającego dotyczą przede wszystkim prac magisterskich na studiach niestacjonarnych. Podsumowując można stwierdzić, że na 5 analizowanych prac magisterskich przygotowanych przez studentów studiów niestacjonarnych, cztery (80%) były na niskim poziomie i ich oceny (promotora i recenzenta) były mocno zawyżone, a jedna (20%) jest na dobrym poziomie. Wspólną cechą negatywną jest brak przedstawienia problemu i hipotezy badawczej, a także metody jej weryfikacji. W większości przypadków recenzje zawierały głównie opis treści pracy, a nie jej oceny merytoryczne. Dwa pytania na egzaminie magisterskim dotyczyły zwykle tematyki pracy, a jedno – kierunku studiów. Zdaniem Zespołu oceniającego – dla właściwej oceny kształcenia na kierunku – struktura pytań powinna być odwrotna. Zespół uważa, że należy zwiększyć nadzór promotorski na studiach niestacjonarnych.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Wiedza i umiejętności nabywane przez absolwentów SGH są przedmiotem częstych badań prowadzonych głównie przez Ośrodek Rozwoju Studiów Ekonomicznych (ORSE) takich jak między innymi:

- *Kształcenie ekonomistów a wymagania rynku pracy* (1993),
- *Popyt na absolwentów ekonomii i zarządzania* (1996). Badanie przeprowadzono wśród firm i instytucji rekrutujących pracowników oraz zajmujących się doradztwem personalnym.
- *Studia a kariera zawodowa* (1997). Celem badania była diagnoza prawidłowości, które ilustrują relacje pomiędzy pracą absolwentów a ich przygotowaniem zawodowym.
- *Studia a kariera zawodowa – opinie absolwentów SGH* (1999). Celem badania była próba oceny skuteczności nowych rozwiązań, które wprowadziła reforma i ocena jakości oferty dydaktycznej.
- *Dostosowanie kwalifikacji absolwentów SGH do potrzeb pracodawców – opinie środowisk gospodarczych* (1999).
- *Podejście biogramowe w zarządzaniu kapitałem ludzkim: analiza ścieżek zawodowych absolwentów wyższych uczelni* (2000).
- *Absolwenci SGH na rynku pracy* (2008).
- W 2009 r. powstał projekt systemu monitorowania losów absolwentów (interaktywny system informacyjny o dostosowaniu programu kształcenia w SGH do oczekiwań rynku pracy). W 2010 r. przeprowadzone zostało badanie pilotażowe.

Badania uzyskanych efektów kształcenia są zatem w SGH dość częste i stosunkowo szeroko zakrojone. Daje to szanse na ocenę, w jakim stopniu absolwenci osiągają określone w sylwetce absolwenta kwalifikacje oraz na elastyczne dostosowywanie programów studiów do zapotrzebowania rynku pracy, a także na wykorzystanie wyników tych badań w procesie podnoszenia jakości kształcenia.

Kontakty z bliższym i dalszym otoczeniem SGH są dość rozbudowane i realizowane głównie w ramach działalności Biura ds. Absolwentów. Przedstawiciele renomowanych organizacji zrzeszeni w Klubie Partnerów SGH uczestniczą ponadto z głosem doradczym w kluczowych dyskusjach nad programami studiów w SGH oraz nad strategią jej rozwoju.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego

3.1. Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Zajęcia w SGH prowadzone są metodą tradycyjnego wykładu, wykładu-konwersatorium, laboratorium komputerowego, a także w formie ćwiczeń i seminariów. Poprzez studia przypadków, gry dydaktyczne, dyskusje panelowe, sporządzanie projektów, raportów i referatów studenci doskonalą umiejętności analityczne, uczą się pracy zespołowej, dyskusji oraz argumentowania tez. Studentom wszystkich kierunków studiów oferowane są zajęcia treningowe typu: trening asertywności, trening autoprezentacji, trening rozwoju osobowości, trening umiejętności interpersonalnych, czy warsztaty z komunikowania.

SGH od 2001 roku wspiera tradycyjny tok kształcenia formami e-learningowymi. W tym celu zaprojektowano autorską platformę e-learningową e-sgh.pl. Platforma zaprojektowana

została z zastosowaniem otwartego oprogramowania, a przyjęte rozwiązania technologiczne mają służyć rozproszonym użytkownikom, tj. korzystającym z różnorodnych przeglądarek, z miejsc o różnej jakości połączeń internetowych.

3.2. Ocena dostępności i jakości sylabusów

Przedstawione do oceny sylabusy zawierały następujące informacje:

- tytuł oferty,
- sygnaturę przedmiotu pozwalającą ustalić; stopień studiów, status przedmiotu, liczbę porządkową przedmiotu oraz język w jakim prowadzony jest przedmiot,
- ilość punktów ECTS,
- cel przedmiotu,
- program przedmiotu,
- efekty kształcenia z podziałem na: wiedzę, umiejętności, inne kompetencje,
- semestralny plan zajęć,
- literatura podstawowa (obowiązkowe podręczniki),
- literatura uzupełniająca,
- sygnatury wymaganych prerekwizytów (zastanawiające jest to, że we wszystkich sylabusach w tej pozycji wpisano „nie są wymagane”!),
- wymiar i forma zajęć,
- elementy oceny końcowej,
- wymagana znajomość języka,
- w ostatnich dwóch punktach: kryteria selekcji oraz metody prowadzenia zajęć, następuje we wszystkich sylabusach odesłanie do oferty indywidualnej.

Nazwiska osób prowadzących poszczególne przedmioty można odszukać w Informatorze 2008/2009 wydanym przez SGH, który stanowi załącznik 5.1. do Raportu samooceny.

Jak wynika z powyższego zestawu informacji, sylabusy spełniają wymagania stawiane tego typu dokumentom. Jednak szczegółowe przyjrzenie się ich zawartości daje podstawy do stwierdzenia, że niektóre z nich należałoby dopracować. Przykładowo sylabus do przedmiotu *Barometry koniunktury* w punkcie „Cel przedmiotu” zawiera zarówno określenie celu jak i program, natomiast w punkcie „Program przedmiotu” znajduje się odesłanie do semestralnego planu zajęć. Ponadto w punkcie „Wymagana znajomość języka obcego” wpisano „nie jest wymagana”, natomiast w zestawie obowiązkowych podręczników znajdują się aż trzy w języku angielskim.

Zgodnie z informacją zawartą w Informatorze 2008/2009 przedstawione sylabusy mają charakter ramowy. Sylabus ramowy jest podstawą do tworzenia przez wykładowcę własnego sylabusu wykładu, który będzie przedstawiony studentom na pierwszych zajęciach lub umieszczony na stronie internetowej katedry, bądź wykładowcy.

W bezpośredniej rozmowie z członkami Zespołu oceniającego, która miała miejsce podczas wizytacji, **grupa studentów sygnalizowała zdarzające się rozbieżności między zawartością sylabusów i wykładanych treściami**. Sygnalizowane były także przypadki częstych spóźnień i odwołań zajęć przez niektórych wykładowców oraz prowadzenia zajęć przez inne osoby (w zastępstwie), niż to figuruje w planach.

3.3. Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Niezależnie od kierunku, na studiach I stopnia w SGH praktyki są obowiązkowe. Praktyka realizowana jest na podstawie trójstronnej umowy zawieranej między SGH, studentem oraz Organizatorem, tj. przedsiębiorstwem lub instytucją przyjmującą studenta. Warunkiem zaliczenia praktyki jest złożenie przez studenta raportu z przebiegu praktyki potwierdzonego przez Organizatora nadzorującego praktykę. Praktykę zalicza dziekan właściwego studium przyznając punkty. Student może uzyskać z tytułu odbytej praktyki 3 ECTS.

Sposób realizacji praktyk i ich kontrola są właściwe.

3.4. Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów)

Organizacja studiów we wszystkich wskazanych wyżej punktach jest w zasadzie prawidłowa. **Jedynę zastrzeżenie należy podnieść w odniesieniu do studiów niestacjonarnych realizowanych w trybie zajęć sobotnio-niedzielnich.** Normą są tam bowiem zajęcia z jednego przedmiotu realizowane w blokach sześciogodzinnych, a nawet ośmiogodzinnych. Dotyczy to zarówno wykładów, jak i ćwiczeń. Tego rodzaju koncentrację zajęć należy uznać za zdecydowanie nadmierną, a zatem wymagającą zmiany. W bezpośredniej rozmowie grupa studentów tego typu studiów sygnalizowała ponadto dużą uciążliwość, szczególnie dla osób dojeżdżających, jaką jest kończenie zajęć sobotnich o godz. 20.40 w sytuacji, gdy zajęcia niedzielne zaczynają się już o godz. 8.00.

3.5. Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych

Zespół oceniający odbył kilka wizytacji zajęć. Wszystkie zajęcia przebiegały prawidłowo, na właściwym akademickim poziomie.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Wnioski

1. Absolwent SGH posiada sylwetkę o kwalifikacjach w wysokim stopniu zbieżnych z tymi, które przewidują standardy kształcenia oraz z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego deskryptorami efektów kształcenia.
2. Wiedza i umiejętności nabywane przez absolwentów są przedmiotem częstych badań prowadzonych przez wyspecjalizowaną jednostkę.
3. Zasady rekrutacji na studia w SGH oznaczają postawienie kandydatom stosunkowo wysokich wymagań.
4. W programie studiów znajduje odzwierciedlenie duża waga przywiązywana do nauki logicznego wnioskowania i umiejętności stosowania instrumentarium matematycznego w analizach ekonomicznych, a także do nauki języków obcych.
5. Realizowane specjalności mieszczą się w kanonie wiedzy właściwej dla kierunku *ekonomia* i dobrze skonstruowany jest profil programowy tych specjalności.
6. Hospitowane zajęcia prowadzone były od strony metodycznej poprawnie, w salach dobrze wyposażonych w sprzęt audiowizualny.
7. SGH spełnia standardy kształcenia na kierunku *ekonomia* na studiach stacjonarnych, popołudniowych studiach niestacjonarnych oraz studiach niestacjonarnych sobotnio-

niedzielnym pierwszego stopnia. Na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia realizowanych w trybie sobotnio-niedzielnym, niektóre przedmioty z grupy treści podstawowych realizowane są poniżej przewidzianej standardami liczby godzin.

8. Wymóg 40% udziału zajęć realizowanych w aktywnych formach nie jest spełniony na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia oraz na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia.
9. W przypadku studiów niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia, realizowanych w trybie sobotnio-niedzielnym przekroczony został 10% limit godzin zajęć, które mogą odbywać się bez udziału nauczyciela akademickiego.
10. Prace dyplomowe są zróżnicowane. Większość z nich charakteryzuje wysoki poziom merytoryczny. Są jednak takie, zwłaszcza wśród prac magisterskich na studiach niestacjonarnych, które wskazują na konieczność zintensyfikowania nadzoru promotorskiego.
11. Zespół oceniający uważa sposób przeprowadzenia egzaminu dyplomowego, magisterskiego za niewłaściwy, ponieważ sprawdza on efekty kształcenia bardzo fragmentarycznie.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia:

1) struktura organizacyjna wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz stosowana polityka i procedury w zakresie zapewnienia jakości

Procedura systemowa w zakresie zapewnienia jakości kształcenia obejmuje:

- zatwierdzanie i monitoring programów kształcenia,
- ocenę zajęć dokonywaną przez studentów. Jednostką odpowiedzialną za realizację jest tu Ośrodek Rozwoju Studiów Ekonomicznych SGH (ORSE). W opracowanie zasad oceny oraz metodyki badań zaangażowani są ponadto Prorektor ds. Dydaktyki i Studentów oraz Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia.
- ocenę zajęć wykonywaną przez wykładowcę (odpowiedzialny za realizację ORSE),
- systemy informacyjne,
- coroczne oceny działalności dydaktycznej i naukowo-badawczej pracowników,
- hospitacje zajęć (ORSE).

2) okresowe przeglądy planów i programów nauczania oraz ich efektów.

Oferta zajęć dydaktycznych do realizacji na studiach pierwszego i drugiego stopnia w danym roku akademickim obejmuje zgłoszenia drogą elektroniczną do bazy danych Ośrodka Rozwoju Studiów Ekonomicznych (ORSE):

- gotowości prowadzenia zajęć wykładowych z przedmiotów objętych programem nauczania i planem studiów,
- propozycji nowych przedmiotów,
- seminariów dyplomowych.

Zebrane zgłoszenia gotowości prowadzenia zajęć wykładowych ORSE kieruje do oceny odpowiednio:

- w przypadku przedmiotów podstawowych – koordynatorów przedmiotów,
- w przypadku przedmiotów kierunkowych i związanych z kierunkiem (w tym tworzących specjalności) – rad programowo-dydaktycznych kierunków studiów,
- w przypadku seminariów dyplomowych – do Senackiej Komisji Programowej (SKP).

Zebrane propozycje nowych przedmiotów, tj. niewystępujących w programie nauczania i planie studiów, ORSE kieruje do prorektora ds. dydaktyki i studentów. Dla tych propozycji prorektor wyznacza anonimowych recenzentów.

Opinie koordynatorów przedmiotów podstawowych, rad programowo-dydaktycznych oraz recenzentów przekazywane są do SKP, która na tej podstawie rekomenduje wyselekcjonowane zgłoszenia Rektorowi do zatwierdzenia w ofercie dydaktycznej obowiązującej na dany rok akademicki.

3) ocenianie studentów

Zasady zaliczania zajęć dydaktycznych określone zostały w regulaminie studiów SGH. Skala ocen mieści się między 2,0 (niedostateczny), i 5,5 (celujący). W sylabusie wykładowca określa kryteria uzyskania oceny końcowej ze swego przedmiotu. Osiągnięcia studenta są rejestrowane w wirtualnym dziekanacie. Egzaminy przyjmują pracownicy prowadzący zajęcia lub osoby wyznaczone przez koordynatora przedmiotu lub przewodniczącego rady programowej odpowiedniego kierunku studiów.

4) ocenianie jakości kadry dydaktycznej

- przeprowadzana jest coroczna ocena działalności dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej pracowników;
- pod koniec każdego semestru studiów przeprowadzane są ankiety na temat jakości zajęć wśród studentów. Wyniki otrzymuje zainteresowany pracownik, jego kierownik, dziekan i rektor;
- badane są opinie nowo promowanych absolwentów o studiach – powstało szereg opracowań z tego zakresu;
- hospitacje jako podstawa oceny jakości kadry dydaktycznej stosowane były w SGH dotąd rzadko. Sytuacja ta ma się zmienić, czego wyrazem jest przygotowany do realizacji tzw. pilotażowy plan hospitacji.

5) formy wsparcia studentów

System opieki naukowo-dydaktycznej dla studentów nastawiony jest na realizację dwóch zadań:

- kształtowanie indywidualnego programu studiów, w szczególności doradztwo w wyborze zajęć (ich zestawu i sekwencji) tworzących ścieżkę studiów kończącą się uzyskaniem dyplomu. W latach 90. zadanie to realizowane było przez ponad 120 tutorów, obecnie jest ich jedynie kilkunastu.
- przygotowanie prac dyplomowych, gdzie rolę tutora przejmuje promotor pracy.

6) stosowany system informacyjny

W SGH funkcjonuje informatyczny system internetowy, który między innymi służy komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej. Elementem tego systemu jest wirtualny dziekanat stanowiący platformę komunikowania się studentów i nauczycieli akademickich z jednostkami administrującymi proces kształcenia. Na internetowych stronach w bazach danych i na forach systemu są publikowane różne informacje charakteryzujące środowisko akademickie SGH. Podstawowym źródłem informacji na temat oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur toku studiów, planowanych efektów kształcenia jest *Informator SGH*.

7) publikowanie informacji

Ramową koncepcję budowy *Informatora SGH* określa Senacka Komisja Programowa. *Informator* ogłaszany jest w wersji elektronicznej na stronie SGH. *Informator*, w podziale na

studia pierwszego i drugiego stopnia obejmuje m.in.: program nauczania i plan studiów, wykaz przedmiotów do wyboru tworzących kierunkowe i międzykierunkowe specjalności, wykaz pozostałych przedmiotów do wyboru oraz wykaz seminariów dyplomowych. Dwa czasopisma wydawane w SGH: „Gazeta SGH” i „Magiel” (redagowane przez studentów) stanowią forum wymiany poglądów i miejsce prezentacji wyników analiz i dokonań w środowisku akademickim SGH i jej otoczeniu.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

W opinii studentów na wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia składają się: oceny ewaluacyjne, przeprowadzone wśród studentów oraz hospitacje zajęć.

Ankieta przeprowadzana jest tylko w formie papierowej, w dwóch językach, polskim i angielskim, wgląd do jej wyników ma również Przewodniczący samorządu studenckiego. W studenckiej gazecie SGH, po każdym semestrze, prezentowane są wyniki najlepszych 10 wykładowców z każdego stopnia i kierunku studiów, co jest bardzo pozytywnie odbierane przez studentów.

W opinii studentów ankiety wypełniane na koniec zajęć powodują pozytywne zmiany, nie mają więc oporów przed braniem czynnego udziału w ankietyzacji.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Na spotkaniu z nauczycielami akademickimi dyskutowano problem „jakości kandydatów” na studia zarówno I stopnia, jak i II stopnia (por. dalej p. IV.5). Podkreślano także – wskazując na przyczyny – coraz bardziej zauważalne pogorszenie się umiejętności pisania prac (projektowych, a zwłaszcza dyplomowych).

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

W SGH biuro to funkcjonuje od 1995 r., w okresie do kwietnia 2010 pod nazwą Centrum Karier i Fundraisingu, od maja 2010 r. pod nazwą Biuro ds. Absolwentów. Główne zadania Biura to:

- nawiązywanie i utrzymywanie ścisłych związków absolwentów z Uczelnią,
- pomoc studentom i absolwentom w zakresie doradztwa zawodowego i poszukiwania miejsc praktyk, staży oraz pracy,
- wsparcie ich przy planowaniu ścieżki kariery zawodowej,
- gromadzenie informacji o absolwentach SGH oraz utrzymywanie z nimi kontaktu w ramach Stowarzyszenia Absolwentów SGH,
- organizowanie spotkań z pracodawcami i firmami,
- współpraca z innymi uczelniami w ramach Ogólnopolskiej Sieci Biur Karier.

Prowadzone są dość szeroko zakrojone badania losów absolwentów. W 2009 roku powstał w projekt systemu monitorowania losów absolwentów. Jest to interaktywny system

informacyjny o dostosowaniu programu kształcenia SGH do oczekiwań rynku pracy. Badaniu zostaną poddawani absolwenci na „wyjściu z uczelni”, 6 miesięcy po ukończeniu studiów oraz po 3, 5 i 10 latach po ukończeniu studiów

Wnioski

Procedura systemowa dotycząca działań Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz działań Ośrodka Rozwoju Studiów Ekonomicznych wskazuje na solidne podstawy stworzonego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	86 (2)	72 (2)	7	3	4
Doktor habilitowany	132 (14)	129 (14)	2	0	1
Doktor	392 (15)	345 (13)	44 (2)	0	3
Pozostali	178	99	76	1	2
Razem	788 (31)	645 (29)	129 (2)	4	10

* podano dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego.

Źródło: Raport Samooceny oraz dokumentacja otrzymana podczas wizytacji.

Nauczyciele akademicki zatrudnieni w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie w zdecydowanej większości zatrudnieni są na podstawie mianowania. Wskaźnik ten wynosi bowiem 81,9% ogólnej liczby nauczycieli akademickich. Na umowę o pracę w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy zatrudnionych jest 16,4%, zaś w uczelni jako dodatkowym miejscu pracy – 1,7%. Udział nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora i stopniem naukowym doktora habilitowanego w ogólnej liczbie nauczycieli zatrudnionych w Uczelni wynosi 27,7%.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4. Liczba stopni i tytułów naukowych

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005	27 (22)	4 (4)	1
2006	24 (23)	6 (5)	4 (4)
2007	21 (18)	4 (4)	4 (3)
2008	20 (17)	8 (8)	2 (2)
2009	15 (11)	9 (6)	2 (2)
Razem	107 (91)	31 (27)	13 (11)

Źródło: Raport Samooceny oraz dokumentacja otrzymana podczas wizytacji.

W Uczelni obserwuje się intensywny rozwój kadry naukowej, bowiem 91 osób uzyskało w okresie ostatnich 5-u lat stopień naukowy doktora w dyscyplinie *ekonomia*, 27 osób stopień naukowy doktora habilitowanego i aż 11 - tytuł naukowy profesora. Można zatem stwierdzić, że polityka kadrowa pod względem rozwoju naukowego jest prawidłowa.

Uczelnia wspiera rozwój naukowy własnej kadry poprzez organizowanie seminariów doktorskich lub studiów III stopnia, wyjazdów studialnych do uczelni zagranicznych, publikowanie wyników badań w uczelnianych periodykach, organizowanie konkursów na granty uczelniane (tematyka określona przez strategię naukową Uczelni), a także poprzez rozwiązania ustawowe.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- formalno-prawnych

Aktualne oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *ekonomia* w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie zostały podpisane w styczniu 2011 r. Znajdują się one w aktach osobowych.

Wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby, zgodnie z informacjami zawartymi w oświadczeniach nauczycieli akademickich, spełniają warunek określony w art. 9 pkt. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, tzn. stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie.

Warunek określony w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144 poz. 1048, późn. zm.), spełniają wszystkie wyżej wymienione osoby, tj. są zatrudnione w Uczelni na podstawie mianowania lub umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego.

35 osób spełnia również warunek określony w § 8 ust. 3 ww. rozporządzenia, tj. prowadzą osobiście na kierunku *ekonomia*, co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych (pracownicy samodzielni – 19 osób) oraz co najmniej 90 godzin (doktorzy – 16 osób), natomiast 36 osób nie spełnia tych warunków: 13 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 23 doktorów.

- merytorycznych

Spośród 32 samodzielnych nauczycieli akademickich 28 osób posiada dorobek naukowy w zakresie kierunku *ekonomia*, natomiast 4 osoby w ostatnich 5 latach nie mają dorobku lub jest on bardzo skromny, co nie pozwala ich zaliczyć ani do minimum kadrowego.

Natomiast spośród 39 doktorów, 33 posiada dorobek w zakresie ocenianego kierunku, 6 doktorów nie posiada dorobku naukowego w ostatnich 5 latach lub jest on bardzo skromny, co nie pozwala zakwalifikować ich do minimum kadrowego.

- sformułowanie jednoznacznego wniosku dotyczącego spełnienia wymagań w zakresie minimum kadrowego.

Zespół stwierdza, że warunki minimum kadrowego są spełnione. Specjalności naukowe osób zaliczonych do minimum kadrowego oraz osób spoza minimum, ale prowadzących dydaktykę na kierunku *ekonomia* na poziomie studiów I i II stopnia tworzą szerokie spektrum, co Zespół ocenia bardzo pozytywnie.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe dla kierunku „*ekonomia*”, do liczby studentów na tym kierunku **jest spełniony** (nie może być mniejszy niż 1:180 - § 11 pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048, z późn. zm.) i wynosi 1:13,8.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

Zespół nie zauważył niezgodności specjalizacji naukowej nauczycieli akademickich z tematyką prowadzonych zajęć dydaktycznych. Dostępność nauczycieli akademickich jest duża, ponieważ oprócz tradycyjnych konsultacji studenci mają z nimi kontakt mailowy lub poprzez platformę e-sgh, a w wyjątkowych sytuacjach możliwy jest także kontakt telefoniczny. Duży jest udział nauczycieli akademickich z zagranicy (Zespołowi przedstawiono listę 47 wykładowców z zagranicy). Wśród nauczycieli również wielu jest praktyków życia gospodarczego i społecznego.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Spotkania z nauczycielami akademickimi odbywały się w trybie roboczym. Dyskusje dotyczyły wielu obszarów zagadnień, m.in.:

- jakości kandydatów na studia,
- programów studiów I i II stopnia,
- ewaluacji efektów kształcenia poprzez prace licencjackie,
- ewentualnych zmian w możliwościach absorpcji wiedzy przez studentów na przestrzeni lat,
- rozwoju naukowego kadry akademickiej.

W odniesieniu do pierwszej kwestii zauważono trochę gorsze przygotowanie kandydatów z matematyki, jednak nie mające aż tak wielkiego wpływu na dydaktykę w zakresie metod ilościowych.

Szereg różnych spostrzeżeń formułowano w odniesieniu do podziału na studia I i II stopnia. Dotyczyły one przede wszystkim zbyt dużego obciążenia dydaktycznego na stopniu I, zwłaszcza w połączeniu z koniecznością przygotowania pracy licencjackiej. Zastanawiano się, czy przygotowanie tych prac jest zasadne. Nie tylko z punktu widzenia dodatkowych obciążeń dydaktycznych, ale także z powodu jeszcze pewnej niedojrzałości naukowej

absolwenta, wyrażającej się brakiem doświadczenia w korzystaniu z literatury, w syntetycznym analizowaniu zagadnień, wreszcie w samym przygotowaniu tekstu. Nauczyciele akademicki stwierdzają, że umiejętność pisania prac zdecydowanie się pogorszyła. Globalizacja i korzystanie z technik informacyjnych wpływa negatywnie na umiejętność pisanie w języku polskim. Mniej dydaktyki *ex cathedra*, a więcej pracy własnej studenta mogłoby tutaj przynieść pozytywne skutki.

Problem jakości kandydatów na studiach II stopnia jest istotny dla jakości absolwenta, wyrównanie poziomów może być kosztowne, a koszty będą wyższe niż wpływy z przyjęcia chętnych.

Dyskusja dotyczyła także powiększającej się liczby egzaminów testowych, które nie zawsze pozwalają poznać wiedzę studenta, a praktycznie nie dają możliwości poznania ich umiejętności i predyspozycji. Rozmowa (egzamin ustny) lub praca przeglądowa (pisemna) byłyby bardziej wskazane.

Nauczyciele akademicki podkreślali, że Uczelnia wspiera rozwój naukowy (oprócz procedur wymienionych w Ustawie) np. poprzez granty wewnętrzne na badania o tematyce priorytetowej w strategii SGH, finansowanie wyjazdów zagranicznych itd. Krytykowali jednak brak asystentów, ponieważ asystenci są bardziej związani z Uczelnią, natomiast doktoranci po uzyskaniu stopnia naukowego doktora najczęściej wybierają te instytucje, które oferują dochody wyższe niż na uczelniach.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich

Wszystkie teczki osobowe pracowników są podzielone na części A, B i C. Sprawdzone teczki zawierają dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy oraz przebiegu zatrudnienia – zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286, z późn. zm.). Dokumenty te są ponumerowane. W teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia lekarskie zaś wskazani do minimum kadrowego nauczyciele akademicki odbyli szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Ponadto, w teczkach znajdują się aneksy do aktów mianowania i umów o pracę, na mocy których - zgodnie z art. 264 ust. 8 ustawy - dostosowano dokumenty dotyczące nawiązania stosunków pracy do wymogów ustawy. Zawarto w nich informację o Szkole Głównej Handlowej w Warszawie jako podstawowym miejscu pracy (lub dodatkowym) w rozumieniu ustawy. W teczkach osobowych znajdują się również stosowne oświadczenia.

Dokumentacja osobowa prowadzona jest bardzo starannie.

Wnioski

Warunki minimum kadrowego są spełnione z nadwyżką, nauczyciele akademicki reprezentują szerokie spektrum specjalności naukowych należących do nauk ekonomicznych.

Na uwagę zasługuje duży wybór wykładów prowadzonych przez nauczycieli akademickich z zagranicy.

Pozytywnie należy ocenić politykę kadrową, której efektem jest szybki rozwój kadry naukowo-dydaktycznej.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.

W SGH badania naukowe są organizowane w ramach Kolegiów. Jak wspomniano, wszystkie Kolegia (5) mają swój wkład w dydaktykę na kierunku *ekonomia*. Wszystkie kolegia otrzymały kategorię I przyznaną przez Radę Nauki. Kolegia prowadzą też studia doktoranckie. Największą aktywność pod względem badań naukowych związanych z ocenianym kierunkiem studiów wykazuje Kolegium Analiz Ekonomicznych: 4 granty krajowe i 93 programy międzynarodowe (w tym 6 PR i 7 PR), a także badania zlecone (na kwotę 475 tys. zł w latach 2007-9). Oprócz tego prowadzone są badania własne i statutowe obejmujące szeroki zakres nauk ekonomicznych. Naukowcy tego Kolegium wydali 26 monografii. Jeśli chodzi o pozostałe kolegia, to łącznie wydano 152 monografie związane z kierunkiem *ekonomia*, 7 publikacji w czasopiśmie z tzw. listy filadelfijskiej. Ponadto wydano 30 podręczników i skryptów oraz około 300 publikacji słuchaczy studiów III stopnia i studentów.

Wszystkie kolegia organizują konferencje naukowe krajowe i międzynarodowe, których tematyka pokrywa szerokie spektrum problemów ekonomicznych (od skali mikro po makro).

Za pracę naukową nauczyciele akademicy związani z kierunkiem *ekonomia* otrzymali jedną nagrodę międzynarodową, 2 nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 4 inne nagrody krajowe oraz kilkadziesiąt nagród Rektora SGH.

Zespół pozytywnie ocenia zakres prowadzonych badań naukowych Kolegiów, chociaż zauważa skromniejsze wyniki związane z ocenianym kierunkiem studiów niż z pozostałymi kierunkami, szczególnie jeśli weźmie się pod uwagę liczby uzyskanych grantów, czy uzyskane dofinansowanie zewnętrzne w stosunku do nakładów na badania statutowe. Generalnie jednak Władze Uczelni popierają aktywność naukową pracowników, jednak starania o zewnętrzne źródła jej finansowania, uznają za słabą stronę funkcjonowania SGH. Pewną słabością dorobku naukowego jest mała liczba publikacji w renomowanych czasopiśmie międzynarodowych, co zresztą również zauważają Władze Uczelni. Pozytywne skutki polityki kadrowej, w tym wspierania rozwoju własnej kadry, można zauważyć obserwując liczbę uzyskanych tytułów i stopni naukowych (zob. wyżej). Również wysoko Zespół ocenia dorobek wydawniczy, zarówno naukowy, jak i dydaktyczny.

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych.

Na Uczelni działają 84 studenckie koła naukowe, w tym wiele związanych z ocenianym kierunkiem studiów (np. Spraw Zagranicznych, Finansów Międzynarodowych, Ekonomii, Inwestycji i Nieruchomości, Badań nad Konkurencyjnością, Gospodarki i Kultury Japońskiej, Polityki Gospodarczej, Historii Gospodarczej, Przedsiębiorczości i Analiz Gospodarczych, Finansów Międzynarodowych i inne). W ramach kierunku *ekonomia* funkcjonuje aż 21 różnych kół naukowych. Zadaniowy budżet, przyznawany przez władze jest wystarczający na organizację wielu szkoleń, warsztatów i wykładów. W ramach kół studenci prowadzą badania naukowe, organizują wykłady, odczyty czy też spotkania dyskusyjne. Wyniki swoich badań publikują w wydawnictwach SGH razem z publikacjami doktorantów, a także w wydawnictwach SKN, np. Studencki Przegląd Ekonomiczno-Społeczny. Lista tego typu

publikacji zawiera ponad 300 pozycji. Zespół ocenia działalność SKN bardzo wysoko, szczególnie zakres tematyczny ich działalności i stworzone przez Uczelnię (poszczególne kolegia) możliwości publikacji wyników tej działalności.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Uczelnia włączyła się do Europejskiej Przestrzeni Badań Naukowych biorąc udział – jak wspomniano - w 6 i 7 PR UE, również prowadzi badania wspólnie z jednostkami zagranicznymi poza programami ramowymi. Tematy związane z kierunkiem *ekonomia* stanowią znaczną ich część, chociaż nie największą, ale kierownikami tych tematów nie są osoby z minimum kadrowego, chociaż w większości prowadzą zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów. Zespół ocenia pozytywnie naukową współpracę międzynarodową związaną tematycznie z kierunkiem *ekonomia*, natomiast uważa, że ***kadra zaliczona do minimum kadrowego jest związana z tą współpracą w zbyt małym stopniu.***

W całej Uczelni wymiana studentów prowadzona jest w dużej skali, ale na kierunku *ekonomia* wymiana jest mała. W roku 2009/10 wyjechało 13 osób w ramach programu Erasmus (przy 244 wszystkich wyjeżdżających w ramach Erasmusa), 5 osób wyjechało do Indii, Filipin, Korei Południowej (po jednej osobie) i do USA (2 osoby), w tym jedna w ramach programu PIM, a pozostałe w ramach umów bilateralnych (106). W pozostałych programach studenci *ekonomii* nie uczestniczyli. Studenci przyjeżdżający na SGH nie wybierali kierunku studiów, a przedmioty. W ramach poszczególnych programów przyjechało w roku 2009/10: CIEE – 31 studentów, Erasmus – 178, Freemover – 5, umowa bilateralna – 48. Przedmioty związane z kierunkiem *ekonomia* wybrano 220 razy, na ogólną liczbę 1702. Zespół pozytywnie ocenia wymianę międzynarodową studentów, ale uważa, że w stosunku do pozostałych kierunków jest ona mała, szczególnie, jeśli chodzi o liczbę studentów wyjeżdżających.

W ramach wymiany wykładowców w programie Erasmus wyjechało w roku 2009/10 26 osób, w tym 7 związanych z ocenianym kierunkiem studiów, 16 osób wyjechało (niektórzy kilkakrotnie) poza tym programem, w tym 1 osoba z minimum kadrowego ocenianego kierunku i 7 osób mających zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów.

Załącznik do raportu zawiera listę 48 osób, które w latach 2006-2010 wygłosiły w Uczelni wykłady gościnne, natomiast w innym załączniku – listę 13 wykładowców, którzy wygłosili wykłady w ramach programów wymiany międzynarodowej w roku akademickim 2009/10. Zespół pozytywnie ocenia wymianę wykładowców, chociaż z informacji udzielonych w czasie wizytacji, wynikało, że studenci *ekonomii* w mniejszym stopniu niż innych kierunków korzystali z tej wymiany. Z nazw przedmiotów wykładanych przez wykładowców zagranicznych przyjeżdżających w ramach programów wynikało, że wykłady te dotyczą głównie zarządzania, marketingu oraz analizy danych, natomiast przedmiotów ekonomicznych z zakresu ekonomii jest 3 na 18. Zespół oceniający uważa, że wymiana wykładowców związana z ocenianym kierunkiem studiów jest zbyt mała.

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Wnioski:

Zespół pozytywnie ocenia działalność naukową Uczelni prowadzoną w ramach badań własnych, statutowych i wewnętrznych grantów związanych z ocenianym kierunkiem studiów. Relatywnie mniejsze jest zaangażowanie pracowników naukowo-dydaktycznych w pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania badań, w tym przede wszystkim osób tworzących minimum kadrowe na ocenianym kierunku.

Zespół bardzo wysoko ocenia warunki stworzone przez Uczelnię dla działalności studenckich kół naukowych oraz samą ich działalność.

W zakresie międzynarodowej wymiany studentów i wykładowców kierunek *ekonomia*, w porównaniu z innymi kierunkami studiów, nie wypada najlepiej.

Część VI. Baza dydaktyczna

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

SGH jest w posiadaniu 6 budynków dydaktycznych, z których jeden (F) ze względów technicznych jest obecnie wyłączony z użytkowania. Ponadto Uczelnia dzierżawi od Urzędu Dzielnicy Mokotów budynek pełniący również funkcję dydaktyczną. Łącznie do dyspozycji dydaktyki jest 108 sal (poza seminaryjnymi) o łącznej powierzchni około 10 tys. m² położonych blisko siebie, dających ponad 7 tys. miejsc siedzących (w tym 12 auli, 114 sal dydaktycznych, 12 laboratoriów komputerowych oraz 8 laboratoriów językowych). Prawie połowa tych sal jest wyposażona w komputer oraz rzutnik multimedialny, a około 10 – w tablice interaktywne. Infrastruktura lokalowa jest największym ograniczeniem skali prowadzonej dydaktyki (limity przyjęć na studia I i II stopnia na SGH są determinowane wielkością bazy). Budynki są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Studenci mają dostęp do Internetu z komputerów uczelnianych w pracowniach komputerowych oraz wystawionych na korytarzach, a także poprzez gniazdko na korytarzach i poprzez sieć wi-fi. Każdy student może mieć bezpłatnie swoje konto mailowe oraz stronę WWW, a także może przechowywać swoje pliki na uczelnianych serwerach.

Zespół ocenia warunki lokalowe jako bardzo dobre, a politykę Uczelni dotyczącą wielkości limitów przyjęć na studia jako właściwą. Równie wysoko ocenia dostęp studentów nie tylko do Internetu, ale też możliwość zakładania prywatnej strony WWW, przechowywania własnych plików oraz zakładania skrzynki poczty elektronicznej.

Biblioteka uczelniana ma zbiory liczące ponad milion woluminów, w tym 220 tys. wol. czasopism (597 tytułów bieżących czasopism polskich oraz 510 – zagranicznych). Ponadto studenci i pracownicy Uczelni mają dostęp do pełnotekstowych komputerowych baz danych (np. EBSCO, PROQUEST, ELSEVIER, SPRINGER i inne). Biblioteka SGH bierze udział w tworzeniu bibliograficznej bazy BazEkon (koordynatorem jest Biblioteka Główna UE w Krakowie). Zbiory biblioteczne są skatalogowane cyfrowo (system ALEPH) i jest do nich dostęp z Internetu.

Czytelnia posiada 324 miejsca i jest otwarta 7 dni w tygodniu. Trwają prace nad dostosowaniem biblioteki i czytelnia do potrzeb osób niepełnosprawnych obecnie wynikiem tych prac jest powiększalnik dla osób niedowidzących umieszczony w czytelni.

Zespół bardzo pozytywnie ocenia zbiory biblioteczne, które sprzyjają prowadzonej dydaktyce i pracy naukowej.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia.

Warunki, panujące w Uczelni są dobre i sprzyjające studiowaniu. Zarówno w starym, jak i nowym budynku sale są jasne i przestronne, wyposażone w sprzęt multimedialny. W budynkach jest dostęp do sprzętu komputerowego oraz Internetu: stałego i bezprzewodowego.

Biblioteka jest duża i przestronna, jest również skatalogowana internetowo. Posiada, według studentów ogromną liczbę woluminów, również anglojęzycznych. Według studentów tylko niewystarczające godziny otwarcia i niemożność wypożyczenia pozycji anglojęzycznych czasem utrudniają naukę.

Nowy budynek SGH jest całkowicie przystosowany dla studentów z niepełnosprawnością ruchową. Studenci zasygnalizowali, że staremu budynkowi oraz bibliotece brak jest jakichkolwiek udogodnień dla osób niepełnosprawnych. Brak tam odpowiednio dużych wind, podjazdów czy poręczy. Brak też rozwiązań dla osób z innymi, niż ruchowymi, dysfunkcjami.

W budynkach znajdują się punkty kserograficzne oraz sklepy i kioski, funkcjonuje kilka barów i stołówek o zróżnicowanych cenach, z których chętnie korzystają studenci.

Szkoła Główna Handlowa posiada jeden Dom Studencki, który znajduje się w sąsiedztwie budynków dydaktycznych. Pokoje są odnowione, akademik jest czysty i zadbane. W obiekcie znajduje się stołówka, w której według studentów obiad studencki jest za drogi. Ponadto każdy mieszkaniec może korzystać z siłowni, sali fitness, sklepu, Sali cichej nauki, Sali telewizyjnej, Sali bilardowej i wielu innych udogodnień. Studenci są zadowoleni z ceny wynajmu miejsca w Domu Studenckim.

Wnioski

Zespół bardzo pozytywnie ocenia warunki lokalowe i zasoby biblioteczne sprzyjające dydaktyce i pracy naukowej. Również dostęp do Internetu oraz możliwość tworzenia przez studentów prywatnych stron WWW, kont poczty elektronicznej oraz możliwości przechowywania plików przez studentów zasługują na wysoką ocenę.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Samorząd studencki działa na podstawie Regulaminu Samorządu Studentów Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Uczelnia zgodnie z Ustawą zapewnia środki na funkcjonowanie organu samorządu. Budżet jest zadaniowy, co pozwala na finansowanie każdej akcji samorządu. W dyspozycji studentów pozostaje wyposażone w urządzenia biurowe pomieszczenie. Zgodnie z Ustawą studenci mają zapewnione 20% przedstawicieli w organach kolegialnych Uczelni.

Samorząd zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt. 2 opiniuje plany i programy studiów, przedstawiając do tego stosowne uchwały i opinie.

Samorząd czuwa nad systemem przyznawania pomocy materialnej. Większość składu Wydziałowej Komisji Socjalnej stanowią studenci, a jej Przewodniczącym i Wiceprzewodniczącym jest student. Samorząd ponadto stworzył autorski program do obsługi naliczania i podziału środków materialnych, co usprawnia i doskonali cały proces.

Samorząd studencki jest bardzo aktywnym uczestnikiem i animatorem życia akademickiego w Uczelni. Organizuje wiele wydarzeń: targów, szkoleń, paneli dyskusyjnych, konkursów itd. Władze są otwarte na działania samorządu, a kontakt między Władzami a Samorządem jest stały i przyjazny.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie Zarządzenia Rektora nr 13 z dnia 30 stycznia 2006 r. Zarządzenie zostało wprowadzone w porozumieniu z organem samorządu studenckiego, do dokumentów dołączone są opinie.

Świadczenia, zgodnie z Regulaminem przyznaje Komisja Stypendialna. Zgodnie z Ustawą jej większość stanowią studenci. Zarówno powoływanie Komisji Stypendialnej, jak i Odwoławczej Komisji Stypendialnej odbywa się według demokratycznych zasad. Posiedzenia Komisji Stypendialnej są protokołowane i podpisywane przez członka Komisji. Procedowanie Komisji odbywa się w sposób jasny i nie budzący zastrzeżeń.

Wszelkie informacje, związane z funduszem pomocy materialnej: rodzaje świadczeń, wysokość stypendiów i odpowiednie dokumenty znajdują się w gablotach Dziekanatu, na stronie internetowej oraz w wirtualnym dziekanacie. Studenci informowani są o rodzajach świadczeń, wysokości stypendiów, dokumentach wymaganych do złożenia wniosku oraz warunkach przyznawania poprzez ogłoszenia wywieszane przy Dziekanacie oraz na stronie internetowej.

W opinii studentów system przyznawania pomocy materialnej działa bardzo sprawnie, dzięki systemowi elektronicznemu, prowadzonemu przez samorząd studencki, a wysokość przyznawanych świadczeń jest zadowalająca.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

W spotkaniu wzięło udział 15 studentów ze wszystkich lat studiów stacjonarnych.

Studenci wybierają Szkołę Główną Handlową ze względu na jej markę, wysoką pozycję w rankingach, przywołanie wykładowców w literaturze i czasopismach fachowych oraz łatwy dostęp do pracy bezpośrednio po skończeniu studiów. Wszyscy studenci wyrazili zadowolenie z podjętych studiów oraz stwierdzili że, gdyby ponownie stanęli przed wyborem, wybraliby ten sam kierunek i tę Szkołę.

Studenci nie mieli uwag, co do rozkładu i planu zajęć. Plan jest według nich bardzo elastyczny, a program praktycznie układają sobie zgodnie z własnymi zainteresowaniami, co pozwala im na dobre gospodarowanie czasem.

Terminy egzaminów i sesji ustalane są ze studentami na początku roku, tak jak forma zaliczeń. Nie zdarzają się przypadki nagłej zmiany wymagań egzaminacyjnych. Nasycenie egzaminami nadmiernie nie obciąża studentów. Ponadto osoby wracające z wymiany zagranicznej, mają możliwość zdawania egzaminów w różnych, dodatkowych terminach.

Nauczanie języków obcych zostało przez studentów ocenione bardzo dobrze. Podkreślili nacisk na słownictwo specjalistyczne oraz bardzo wysoki poziom. Osoby posiadające certyfikat językowy są zwolnione z konieczności obowiązkowych zajęć.

Szkoła posiada system, według którego student nie musi deklarować od początku rozpoczęcia drugiego kierunku studiów. Do uzyskania tytułu wystarczy zaliczenie odpowiedniego minimum programowego. Studenci bardzo chwalą sobie nie tylko to, ale i wiele innych rozwiązań, m.in. związanych z funkcjonowaniem Biura Karier oraz organizacji na terenie Szkoły Dni Kariery oraz targów.

Uczelnia spełnia kryteria, dotyczące oceny spraw studenckich w zakresie funkcjonowania systemu pomocy materialnej, a studenci mają faktyczny wpływ na funkcjonowanie i warunki przyznawania świadczeń socjalnych.

Uczelnia zapewnia środki na działalność studencką w wysokości pozwalającej na rozwój samorządności i ruchu studenckiego. Również reprezentatywność studentów w organach kolegialnych jest zgodna z wymogami Ustawy.

Poprawy wymagają: dostosowanie budynku oraz Biblioteki dla potrzeb osób z niepełnościami, zwiększenie liczby godzin funkcjonowania dziekanatu w czasie sesji.

Wnioski

Ocena spraw studenckich, tj. działania Samorządu i organizacji studenckich oraz systemu opieki materialnej jest wysoka. Poprawy zaś wymagają wymienione wyżej rozwiązania organizacyjno-techniczne.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów, w tym albumu studentów, księgi dyplomów, teczek osobowych studentów i absolwentów, kart egzaminacyjnych i indeksów, wydawanych dyplomów i suplementów z przepisami prawa.

Dokumentacja przebiegu studiów prowadzona jest w Dziale Nauczania oraz w dziekanacie Kolegium.

W trakcie kontroli dokumentacji zostały sprawdzone: księga dyplomów, album studentów, tečky osobowe studentów, karty oraz protokoły egzaminacyjne.

Album studentów – prowadzony jest centralnie dla całej Uczelni - zgodnie z przepisami § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634, z późn. zm.).

Księga dyplomów prowadzona jest centralnie dla całej Uczelni. Księga to prowadzona jest zgodnie z przepisami § 11 ust. 3 wyżej wymienionego rozporządzenia. Pokwitowanie odbioru dyplomu znajduje się w aktach absolwenta. ***Niewłaściwie nadawany jest numer dyplomu. Zgodnie z wymogami tego rozporządzenia numer nie może być łamany przez symbol kolegium i rok ukończenia studiów, bowiem do księgi dyplomów wpisuje się liczbę porządkową stanowiącą numer dyplomu.***

Protokoły egzaminacyjne prowadzone są na ogół prawidłowo.

Karty okresowych osiągnięć studenta prowadzone są na ogół prawidłowo.

Teczki osobowe studentów:

W teczkach osób nowo przyjętych znajdują się: oryginał lub odpis świadectwa dojrzałości lub dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, dokumentacja związana z przyjęciem na studia, potwierdzona za zgodność fotokopia dowodu osobistego, aktualna fotografia kandydata, dokumenty postępowania kwalifikacyjnego, podpisany przez studenta akt ślubowania, karty egzaminacyjne, a także podpisana przez Dziekana umowa o opłatach za studia niestacjonarnych. ***W dokumentach osób przyjętych na studia pierwszego stopnia brak jest kopii decyzji o przyjęciu na studia oraz potwierdzenia jej doręczenia, potwierdzenia odbioru legitymacji (ewentualnie indeksu), które to dokumenty są wymagane przepisami wyżej wymienionego rozporządzenia.*** Kopie decyzji o przyjęciu na studia znajdują się w aktach studentów studiów drugiego stopnia.

W teczkach osób, którym udzielono urlopu znajdują się kopie decyzji w tych sprawach,

natomiast brak jest kopii decyzji w przypadku osób, które uzyskały zgodę na powtarzanie roku, a także wznawiających studia.

Skreślenia dokonywane są przez Dziekana, co jest zgodne z art. 190 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). W dokumentach brak jest natomiast potwierdzenia odbioru tej decyzji.

W teczkach absolwentów znajdują się: praca dyplomowa, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego, dyplom ukończenia studiów - egzemplarz do akt, suplement oraz potwierdzenie odbioru dyplomu, jego odpisu oraz suplementu.

W Suplementach wskazane jest dokonanie następujących korekt:

- skorygowanie zapisu w pkt. II ust. 4 do określeń zgodnych z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, a więc określenie statusu uczelni, tj. SGH jako publicznej szkoły wyższej;
- skorygowanie zapisu w pkt. III ust. 1- zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym – tj. studia pierwszego lub drugiego stopnia, a nie jak to ma miejsce aktualnie – wyższe magisterskie lub wyższe licencjackie;
- w pt. IV ust. 2, „...standardy kształcenia...” wpisanie podstawy prawnej rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia;
- w pkt. IV ust. 3 podział wpisów realizowanych przedmiotów na semestry, lata studiów, liczbę godzin realizowanych w ramach poszczególnych przedmiotów z podziałem na formy zajęć (np. wykłady lub ćwiczenia), a także wpisanie po temacie pracy dyplomowej oceny tej pracy, a także
- w pkt. V „... dostęp do dalszych studiów” wskazane jest również stosowanie zapisów zgodnych z ustawą, tj. studia drugiego stopnia, a nie „magisterskie”.

Wnioski

Dokumentacja toku studiów wymaga niezwłocznych działań eliminujących wymienione uchybienia.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		x			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania			x		
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna	x				
Cz. II	Efekty kształcenia			x		
Cz. V	Badania naukowe		x			
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			x		
Cz. VI	Baza dydaktyczna	x				
Cz. I, VII	Sprawy studenckie	x				
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki			x		
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem		x			
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia			x		

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce (uzasadnienie powinno nawiązywać do uwag zawartych w treści raportu) oraz ewentualne zalecenia.

Pod względem kadry, badań naukowych, współpracy międzynarodowej oraz infrastruktury dydaktyczno-naukowej nie widać żadnych zagrożeń w rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Władze Uczelni zadeklarowały usunięcie wskazanych nieprawidłowości.